

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 950/2542

กรมสรรพากร โจทก์ บริษัท ชคะ เคหะ กิจ จำกัด กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 1269, ป.ร.ฎีกา มาตรา 91/2

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 2 ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชีของ จำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 หลังจาก
จำเลยที่ 1 ขายที่ดินซึ่งจะต้องชำระภาษีอากรตามฟ้องเพียง 9 วัน จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชี
ของบริษัทจำเลยที่ 1 ควรจะต้องรู้ว่าการขายที่ดินดังกล่าวเป็นการขายเพื่อการค้า หรือหากำไร
เพราะจำเลยที่ 1 ซื้อที่ดินทั้งหมดมาในราคาประมาณ 7,000,000 บาท แต่ขายต่อไปในระยะเวลา
ประมาณ 6 เดือน เป็นเงินถึง 124 ล้านบาทเศษ ซึ่งการขายในลักษณะดังกล่าวเป็นที่เห็นได้ว่า
จำเลยที่ 1 จะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีเงินได้นิติบุคคล ทั้งพฤติการณ์ของจำเลยที่ 1 ภาย
หลังจากการขายที่ดินดังกล่าวในวันที่ 5 กันยายน 2538แล้วก็ได้มีการแต่งตั้งจำเลยที่ 2 เป็นผู้
ชำระบัญชีเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 และหลังจากนั้นจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชีของบริษัท
จำเลยที่ 1 ก็รีบไปจดทะเบียนเลิกบริษัทจำเลยที่ 1 ในวันที่ 20 กันยายน 2538 และไปจดทะเบียน
เสร็จการชำระบัญชีของบริษัทจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2538 กรณีจึงน่าจะเชื่อว่าจำเลยที่ 2 ได้
รู้ว่าการขายที่ดินดังกล่าว บริษัทจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้เสียภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีเงินได้นิติบุคคล
ให้ถูกต้องตามกฎหมาย จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชี และบริษัทจำเลยที่ 1 จึงได้ร่วมกับบริษัท
จำเลยที่ 1 รีบจดทะเบียนเลิกบริษัทจำเลยที่ 1 และรีบจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี
โดยเฉพาอย่างยิ่งในการชำระบัญชีของจำเลยที่ 2 ยังปรากฏว่าบริษัทจำเลยที่ 1 ยังมีเงินสด
เหลืออยู่อีกจำนวน 1,480,108.75 บาท การที่จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชีได้แบ่งเงินที่เหลือ
ดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกคนเฉลี่ยตามสัดส่วนของการถือหุ้น จึงเป็นการฝ่าฝืน
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1269 เมื่อจำเลยที่ 2 ไม่นำเงินที่เหลือจำนวน
1,480,108.75 บาท ไปชำระหนี้ภาษีตามฟ้องให้แก่กรมสรรพากรโจทก์ก่อน จึงถือได้ว่าจำเลยที่
2 ได้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ชำระบัญชีของ จำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมรับผิดชอบหนี้
ค่าภาษีอากร ของจำเลยที่ 1 นับตั้งแต่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชี ในวงเงินไม่เกิน
1,480,108.75 บาท

คำพิพากษา

โจทก์ขอให้จำเลยทั้งสองชำระเงินค่าภาษีอากรจำนวน 13,545,798.75 บาท แก่โจทก์ พร้อมเงิน
เพิ่มภาษีธุรกิจเฉพาะในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน จากต้นเงิน 3,731,625 บาทแต่ไม่เกินเงินต้น
นับแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2540 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การว่า การ
ชำระบัญชีบริษัทจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ยกฟ้อง
ศาลภาษีอากรกลางพิพากษาให้จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชีชำระเงินค่าภาษี
ธุรกิจเฉพาะจำนวน 3,731,625 บาท เบี้ยปรับจำนวน 7,463,250 บาท เงิน
เพิ่มจำนวน 1,119,487.50 บาท ภาษีบำรุงเทศบาลจำนวน 1,231,436.25 บาทรวมเป็นเงิน
13,545,798.75 บาท และชำระเงินเพิ่มภาษีธุรกิจเฉพาะในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของ
เดือนของเงินภาษีธุรกิจเฉพาะจำนวน 3,731,625 บาท นับแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2540 เป็นต้นไป

จนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้เมื่อรวมกับเงินเพิ่มจำนวน 1,119,487.50 บาท แล้วต้องไม่เกินจำนวน 3,731,625 บาท ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 โจทก์อุทธรณ์ต่อ ศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใด อุทธรณ์คัดค้านว่า เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2538 จำเลยที่ 7 ได้ซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 50618 ตำบลพันท้าย นรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครในราคา 438,000 บาท จากนายไพบุลย์ จิรนนท ศักดิ์และซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 2705, 38865, 40974, 41240 และ 57149 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครรวม 5 แปลง ในราคา 6,562,000 บาท จากนั้นนางวิภา จิร นนนทศักดิ์ต่อมาเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2538 จำเลยที่ 1 ได้ขายที่ดินทั้ง 6 แปลงดังกล่าวให้แก่บริษัท ทรัพย์สิริมงคล จำกัดในราคา 124,387,500 บาท และในวันที่ 20 กันยายน 2538 จำเลยที่ 1 ได้ จดทะเบียนเลิกบริษัท โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ชำระบัญชี และในวันที่ 28 กันยายน 2538 จำเลยที่ 1 ได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี หลังจากนั้นเจ้าพนักงานประเมินของโจทก์ได้มีหนังสือแจ้งการ ประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะเบี้ยปรับเงินเพิ่มและภาษีบำรุงเทศบาลไปยังจำเลยที่ 1 โดยแจ้งให้จำเลย ที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชีทราบเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2540 จำเลยที่ 2 มิได้อุทธรณ์การประเมินต่อ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ คดีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่าจำเลยที่ 2 จะ ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ชำระค่าภาษีอากรตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ 2 ได้รับแต่งตั้งให้ เป็นผู้ชำระบัญชีของจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 หลังจากที่จำเลยที่ 1 ขายที่ดินซึ่งจะ ต้องชำระภาษีอากรตามฟ้องเพียง 9 วัน จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชีของบริษัทจำเลยที่ 1 ควรจะต้องรู้ว่าการขายที่ดินดังกล่าวเป็นการขายเพื่อการค้าหรือหากำไร เพราะจำเลยที่ 1 ซื้อ ที่ดินทั้งหมดมาในราคาประมาณ 7,000,000 บาท แต่ขายต่อไปในระยะเวลาประมาณ 6 เดือน เป็นเงินถึง 124 ล้านบาทเศษ ซึ่งการขายในลักษณะดังกล่าวเป็นที่เห็นได้ว่าจำเลยที่ 1 จะต้อง เสียภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งพฤติการณ์ของจำเลยที่ 1 ภายหลังจากการขาย ที่ดินดังกล่าวในวันที่ 5 กันยายน 2538 แล้วก็ได้มีการแต่งตั้งจำเลยที่ 2 เป็นผู้ชำระบัญชีเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 และหลังจากนั้นจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชีของบริษัทจำเลยที่ 1 ก็รีบไป จดทะเบียนเลิกบริษัทจำเลยที่ 1 ในวันที่ 20 กันยายน 2538 และไปจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี ของบริษัทจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2538 กรณีจึงน่าจะเชื่อว่าจำเลยที่ 2 ได้รู้ว่าการขาย ที่ดินดังกล่าวนี้ บริษัทจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้เสียภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชี และบริษัทจำเลยที่ 1 จึงได้ร่วมกับบริษัทจำเลยที่ 1 รับผิดชอบเลิกบริษัทจำเลยที่ 1 และรับผิดชอบเสร็จการชำระบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน การชำระบัญชีของจำเลยที่ 2 ยังปรากฏว่าบริษัทจำเลยที่ 1 ยังมีเงินสดเหลืออยู่อีกจำนวน 1,480,108.75 บาท การที่จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ชำระบัญชีได้แบ่งเงินที่เหลือดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้น ทุกคนเฉลี่ยตามสัดส่วนของการถือหุ้น จึงเป็นการฝ่าฝืนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1269 ซึ่งบัญญัติว่า "อันทรัพย์สินของ บริษัทนั้นจะแบ่งคืนให้แก่ ผู้ถือหุ้นได้แต่เพียงเท่าที่ไม่ต้อง เอาไว้ใช้ในการชำระหนี้ของ บริษัทเท่านั้น" ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ 2 ไม่นำเงินที่เหลือจำนวน 1,480,108.75 บาทไปชำระหนี้ภาษีตามฟ้องให้แก่โจทก์ก่อน จึงถือได้ว่าจำเลยที่ 2 ได้ละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ชำระบัญชีของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้ค่าภาษีอากร ของจำเลยที่ 1 นับตั้งแต่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชีในวงเงินไม่เกิน 1,480,108.75 บาท พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 2 รับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 ในวงเงินไม่เกิน 1,480,108.75 บาท นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลภาษีอากรกลาง

เรื่องฤทธิ์ ศรีวรรณะ · สุทธิ นิชโรจน์ · ณรงค์ศักดิ์ วิจิตรสาระวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/950/2542>